

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2021-08-12

Diarienummer N161-1082/21

Handläggare

Linda Wenthe

Telefon: 031-365 00 00 (växel)

E-post: linda.wenthe@funktionsstod.goteborg.se

Svar på remiss från stadsledningskontoret om arbetsrehabiliteringens organisatoriska hemvist

Förslag till beslut

1. Nämnden för funktionsstöd tillstyrker remissen om *Arbetsrehabiliteringens organisatoriska hemvist* med de synpunkter som framkommer i förvaltningens tjänsteutlåtande.
2. Nämnden för funktionsstöd översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande till stadsledningskontoret.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade 2020-10-15 § 12, dnr 1017/20, att ge kommunstyrelsen i uppdrag att utreda arbetsrehabiliteringens organisatoriska hemvist och inhämta berörda nämnders synpunkter.

Stadsledningskontorets utredning visar att socialnämnderna var och en inom sitt stadsområde har ett övergripande ansvar för arbetsrehabiliteringen. Detta följer av nämndernas ansvar för all myndighetsutövning. Stadsledningskontoret bedömer att det är resurseffektivt och ökar förutsättningarna för likvärdighet att en nämnd ansvarar för verkställighet av sådan praktik och kompetenshöjande verksamhet som följer av 4 kap. 4 § socialtjänstlagen (SoL). Lämplig inriktning är att nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning (NAV) utökar sin verksamhet inom kompetenscenter till att verkställa socialnämndernas samtliga beslut enligt 4 kap. 4 § SoL. Vidare bedömer stadsledningskontoret att socialnämnderna, var och en inom sitt stadsområde, ska ha ansvar för att verkställa beslut enligt 4 kap. 1 § SoL. Denna verkställighet berör personer som har komplexa och sammansatta behov där behovet av socialt stöd är stort och härigenom inte omfattas av 4 kap. 4 § SoL.

Stadsledningskontoret bedömer att socialnämnderna och NAV tillsammans med Finsam (Finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser) behöver ta fram ett underlag för genomförande av stadsledningskontorets förslag till inriktningsbeslut. Stadsledningskontoret har därför föreslagit kommunstyrelsen att remittera tjänsteutlåtande till berörda nämnder, för yttrande med svarstid senast 1 september 2021.

Funktionsstödsförvaltningen berörs inte direkt av stadsledningskontorets förslag eftersom det utgår ifrån 4 kap 1 och 4 §§ i socialtjänstlagen (SoL).

Bedömning ur ekonomisk dimension

Stadsledningskontorets förslag till organisatorisk hemvist av arbetsrehabilitering får inga ekonomiska konsekvenser för förvaltningen för funktionsstöd då förslaget i sin helhet inte berör förvaltningen för funktionsstöd i någon större utsträckning. Bistånd enligt 4 kap 1 § eller 4 kap 4 § beviljas av de fyra socialnämnderna.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på remissen om arbetsrehabiliteringens organisatoriska hemvist utifrån den ekologiska dimensionen.

Bedömning ur social dimension

Utöver att arbete är en viktig källa till försörjning är arbetet också viktigt för identitet och självkänsla. Att inkluderas i arbetsliv eller studier innebär att befinna sig i ett socialt sammanhang och ha vardagliga rutiner.

Personer med funktionsnedsättning har rätt att delta på arbetsmarknaden, i arbetslivet eller i annan meningsfull sysselsättning. Arbete och sysselsättning bidrar till ekonomisk självständighet och delaktighet i samhället. Arbetslösheten bland personer med funktionsnedsättning är högre än för övrig befolkning. Unga med funktionsnedsättning är överrepresenterade i gruppen unga som varken arbetar eller studerar. Bland annat påverkar studieresultat, och stöd, möjligheten till arbete.

Samverkan

Information ges i förvaltningens samverkansgrupp (FSG) 2021-08-18.

Bilagor

1. Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande *Remittering av rapport gällande arbetsrehabiliteringens organisatoriska hemvist* daterat 21 maj 2021
2. Stadsledningskontorets rapport *Arbetsrehabiliterings organisatoriska hemvist* daterad 20 maj 2021

Ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat *Rapport gällande arbetsrehabiliteringens organisatoriska hemvist* för yttrande till nämnden för funktionsstöd. Svar på remissen ska lämnas senast 2021-09-01.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

I samband med beslut i kommunfullmäktige 2020-10-15 § 12, dnr 1017/20, gällande fastställande av de fyra socialnämndernas reglementen fick kommunstyrelsen i uppdrag att utreda arbetsrehabiliteringens organisatoriska hemvist och inhämta berörda nämnders synpunkter. Kommunfullmäktige angav i sitt beslut att det saknas underlag om arbetsrehabiliteringen i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande och att det inte är tydligt vilken nämnd som ska ha det övergripande ansvaret. När en större organisationsförändring genomfördes var det därför viktigt att få in mer underlag kring arbetsrehabiliteringen och dess placering. Mot bakgrund av detta föreslogs en utredning om arbetsrehabiliteringens organisatoriska hemvist.

Stadsledningskontoret har sammanställt en rapport gällande arbetsrehabiliteringens organisatoriska hemvist som kommunstyrelsen remitterat till socialnämnderna Nordost, Centrum, Sydväst och Hisingen, samt nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning (NAV), nämnden för funktionsstöd och Finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser (Finsam) med begäran om yttrande senast 2021-09-01.

Arbetsrehabiliterings organisatoriska hemvist – stadsledningskontorets förslag

Stadsledningskontoret förslag är att nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning (NAV) utökar sin verksamhet inom kompetenscenter till att verkställa samtliga beslut enligt 4 kap. 4 § SoL. Det innebär att NAV ska ansvara för att på uppdrag av socialnämnderna tillhandahålla praktik och kompetenshöjande verksamhet som ska syfta till att stärka enskildas möjligheter att i framtiden försörja sig själv via arbetsmarknaden eller studier. I dag har socialnämnderna enbart verkställt vissa beslut enligt 4 kap. 4 § SoL genom NAV.

Vidare bedömer stadsledningskontoret att socialnämnderna ska ha kvar ansvaret för att verkställa beslut enligt 4. kap 1 § SoL. I aktuellt ärende innebär det insatser i form av till exempel utredning av arbetsförmåga, arbetsträning eller annan social eller medicinsk rehabilitering. Denna verkställighet, jämfört med sådan praktik och kompetenshöjande verksamhet som framgår av 4 kap. 4 § SoL, torde beröra de personer som har mest komplexa och sammansatta behov där behovet av socialt stöd är stort.

Stadsledningskontorets förslag till inriktningsbeslut förutsätter att socialnämnderna, NAV och Finsam tillsammans arbetar fram vilka verksamheter som ska finnas inom NAV respektive socialnämnderna samt hur samverkan mot Finsam ska se ut.

Arbetsrehabilitering inom förvaltningens för funktionsstöds verksamhet

Aktivitetshus

Inom förvaltningen för funktionsstöds verksamheter är det i första hand personer som besöker aktivitetshuset som är i behov av arbetsrehabilitering. Aktivitetshusets verksamhet riktar sig till personer mellan 18- 65 år, som lever med psykisk ohälsa eller

psykisk funktionsnedsättning. Det som aktivitetshuset erbjuder är serviceinsatser i form av social gemenskap, meningsfull sysselsättning, kursverksamhet och möjlighet att delta i arbetsgrupper. För deltagare som vill börja arbeta eller studera kan aktivitetshuset erbjuda individuell vägledning och stöd. Insatser för att främja arbete för personer med funktionsnedsättning kan inriktas på att stärka individens hälsa och arbetsförmåga eller på att förändra arbetsmiljön. *Individual placement and support* (IPS) är en metod som kombinerar dessa båda strategier. Individen erbjuds tidigt en placering på den reguljära arbetsmarknaden. Sedan utformas ett individuellt stöd på arbetsplatsen där individen får träna sig i arbetet. Aktivitetshusens handledare arbetar utifrån denna metod.

Aktivitetshusens besökare har sällan försörjningsstöd från kommunens socialtjänst. De uppbär vanligtvis ersättning från Försäkringskassan i form av sjuk- eller aktivitetsersättning. Det förekommer att personer med försörjningsstöd även har insatser från förvaltningen för funktionsstöd i form av boendestöd och här kan deltagande på aktivitetshusens aktiviteter vara en sysselsättning som försörjningsstöd motiverar till. I dessa fall sker samverkan direkt mellan socialsekreterare på respektive förvaltning. Personer som deltar i aktivitetshusets aktiviteter och har försörjningsstöd bedöms vara få till antalet. När det förekommer är det uteslutande den form av arbetsrehabilitering som verkställs utifrån beslut enligt 4 kap 1 § SoL.

Daglig verksamhet

Frågan om arbetsrehabiliteringens organisatoriska hemvist berör inte daglig verksamhet.

Daglig verksamhet är en insats som personer som tillhör personkrets 1 eller 2 utifrån LSS har rätt till och berörs därmed inte av arbetsrehabilitering som utgår ifrån SoL.

Göteborgs Stad bedriver daglig verksamhet enligt LOV, lagen om valfrihetssystem. Det innebär att det är den enskilde själv som väljer utförare för sin dagliga verksamhet.

Förvaltningens bedömning

Stadsledningskontorets förslag på organisatorisk hemvist för arbetsrehabiliteringen utgår ifrån en ansvarsfördelning när det gäller personer som uppbär försörjningsstöd enligt 4 kap 1 § eller 4 kap 4 § socialtjänstlagen (SoL). Att bevilja bistånd enligt ovanstående lagrum ligger inte inom ramen för förvaltningen för funktionsstöds uppdrag.

Funktionsstödsförvaltningen berörs inte direkt av stadsledningskontorets förslag eftersom det utgår ifrån 4 kap 1 och 4 §§ i socialtjänstlagen (SoL). Deltagare som tar del av aktivitetshusets verksamheter och samtidigt har försörjningsstöd bedöms vara mycket få. På grund av komplexa behov har de försörjningsstöd enligt 1 § och aldrig enligt 4 § där det är aktuellt med motprestation.

Den form av arbetsrehabilitering som aktivitetshuset arbetar med (IPS-metoden) fortsätter oförändrat oavsett om ansvarsfördelning enligt stadsledningskontorets förslag mellan de fyra socialförvaltningarna och NAV förändras.

Frågan om arbetsrehabiliteringens organisatoriska hemvist berör inte daglig verksamhet efter verksamheten utgår ifrån LSS-lagstiftningen.

Camilla Blomqvist

Linda Wenthe

Förvaltningsdirektör

Avdelningschef Kvalitet och utveckling